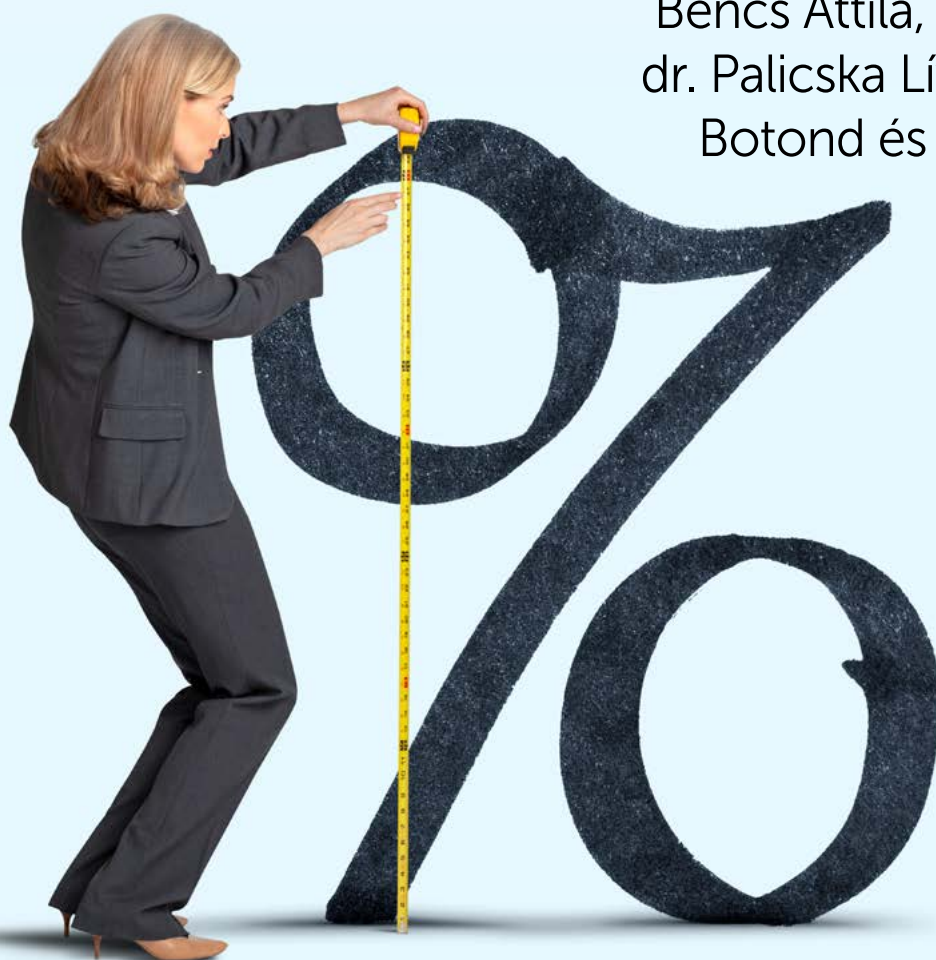

Kilenc éves csúcson a magyar infláció

Bencs Attila, dr. Kokasné
dr. Palicska Livia, Szirmák
Botond és Tibor Dávid
véleménye

3. oldal

**Az IMF optimistább a kormánynál:
idén 7,6 százalékos növekedés**

8. oldal

**Magyarország is aláírta
a globális minimumadót**

12. oldal

**Tíz uniós tagállam kérése:
legyen zöld energia az atom**

20. oldal

TARTALOM

FÓKUSZBAN

- Okozott meglepetést a szeptemberi magas inflációs adat? 3
- Elemzői vélemények: várható volt az infláció szeptemberi megugrása és folytatódik az emelkedés 7
- Jelentősen megemelte idei magyar GDP-növekedési előrejelzését az IMF..... 8

AKTUÁLIS

- Magyarországgal együtt 136 ország aláírta a globális minimumadót 12
- A kormány 4 százalékponttal csökkentené a szociális hozzájárulási adót 2022-be . . 14
- A munkahelyválasztásnál is egyre fontosabb szempont a fenntarthatóság 14
- A harmonikus Magyarország kialakulásának hét pontja 15
- A munkavállalók nagy része hatékonyan tartja az otthonról történő munkavégzést 16

EURÓPAI UNIÓ

- EU-javaslatok a megemelkedett energiaárak okozta helyzet kezelésére 18
- Az EU zöldbefektetések finanszírozására 12 milliárd eurónyi kötvényt bocsátott ki . . 19
- Az atomenergia zöld energiaforrásként való elismerésére kérték Brüsszelt 20
- Elfogadták megújított kék kártya irányelvet. . 20
- 2024 végéig marad az adóügyi könnyítés... 21
- Az EU frissítette az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek jegyzékét 21

KÖNYVJELZŐ

- Jó üzlet lehet a forma művészete 22

A MAGYAR GYÁRIPAR az MGYSZ hivatalos havilapja

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

Szerkesztő: Kocsi Ilona

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout és képszerkesztés: Csávás Viktória

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

Ilyen helyzetben nem célszerű tippelgetni. Jobb kívárni, mit hoz a hektikusnak ígérkező első félév...

Kocsi Ilona, a Magyar Gyáripar szerkesztője

Nagyobb infláció, nagyobb növekedés, nagyobb béremelkedés

Mi az? Mindig többnek érezzük, mint amennyit a hivatalos statisztika kimutat? Igen, az áremelkedés. Most különösen aktuális e téma, hiszen szeptemberben a fogyasztói árak átlagosan 5,5 százalékkal voltak magasabbak az egy évvel korábrinál. Ennél magasabb inflációt kilenc évvel ezelőtt, 2012 októberében mértek utoljára. Vagyis: rendkívüli eseményről van szó. A jegybank már akcióba lépett a kamatemelésekkel, egyelőre nem sok eredménnyel. A Magyar Gyáriparban megszólaló szakértők úgy látják, a szokásosnál magasabb infláció a jövő évben is velünk marad. Aztán...?

Azért az mégiscsak tanulságos, hogy a négy megkérdezett vállalatvezető egyike sem lepődött meg az áremelkedés magas szintjén. Mindannyian számítottak az infláció megugrására, csupán az a kérdés, mennyire és mikor. „Nem lepott meg a jelentős infláció, sőt még ennél is magasabb értékre számítottam. Ha ugyanis a saját ágazatunkból, az építőiparból indulunk ki, akkor ennél magasabb inflációs adatot mondtam volna” – ezt Tibor Dávid, a Masterplast elnöke mondta. (5. oldal) Az építőiparban dolgozó cégek ezzel együtt is a „szerencsések” közé tartoznak, mert a felpörgő keresletben megjelenő hiány miatt a magas árak érvényesítése sem volt nehéz. A könnyűiparban egészen más a helyzet. „Az ágazat nehezen érvényesítheti az árakban a költségnövekedést... Úgy érezzük, kettős prés szorítja az ágazatot: egyik oldalon az elszabaduló árak, másikon a nagyon megemelkedő bérek, középen pedig mi” – jellemzi a helyzetet a Magyar Könyvüipari Szövetség elnöke, dr. Kokasné dr. Palicska Lívia. (4. oldal)

A magas infláció mellett a gazdasági növekedés is rendkívüli. Nagyjából 7 százalékos körül szólnak az előrejelzések, és a jövő évre is marad az optimizmusból. Igaz, ott már valamivel szerényebb, de még így is erőteljes növekedési prognózisok láttak napvilágot, jellemzően 5 százalékos körüli értéknél sűrűsödve. (7. oldal) Ezekből az adatokból kiindulva elvileg megsaccolható, milyen béremelések indokoltak 2022-ben. Na, ezt sem találunk el, itt meg kisebbre tippelnénk a megvalósuló értéket. Az ugyanis már biztosnak látszik, hogy a minimálbér 200 ezer forint lesz, ami húsz százalékkal magasabb az ideinél. A garantált minimálbérről még folyik az alku. 12-20 százalék között szóródnak az ajánlatok, a munkaadók vannak az alsó értéknél. Persze, van az a járulékcsoökkentés, aminél a nagyobb érték sem lehetetlen... (14. oldal) Főleg, ha figyelembe vesszük: 2022-ben választások lesznek Magyarországon. Sok gazdasági folyamatnak most nem kis részben ez a jelentős politikai esemény a mozgatója.

Ilyen helyzetben nem célszerű tippelgetni. Jobb kívárni, mit hoz a hektikusnak ígérkező első félév, abban a reményben, hogy utána újra normalizálódhat a helyzet. Vagy mégsem? Majd elfelejtettük: a Covid-járvány negyedik hulláma most jutott az erősödő fázisba. Ebből még akármilyen lehet!

Okozott meglepetést a szeptemberi magas inflációs adat?

Szeptemberben a fogyasztói árak átlagosan 5,5 százalékkal voltak magasabbak az egy évvel korábbinál. Ennél magasabb inflációt kilenc évvel ezelőtt, 2012 októberében mértek utoljára. A Magyar Gyártóipar októberi körkérdeésében azt kérdezte néhány cégvezetőtől, hogy meglepte-e őket ez a jelentős infláció? Miként befolyásolják a vállalati gazdálkodást, a tervezést az elfutó árak? Rövid válasz: a válaszoló négy szakember mindegyike számított erre az inflációs adatra. Sőt, van, aki ennél jóval nagyobbra...

„Nem igazán meglepetés, ami most történik...”

A közölt inflációs adatok „valamilyen” kalkulált értékek lehetnek, az ipari vagy akár lakossági tapasztalatok szerint sem csupán pár százalékos drágulásokról van szó. Mind a fogyasztási cikkekénél, mind az iparban ennél nagyobb áremelkedést érzékelünk. Nem igazán meglepetés, ami most történik....

A mai jelenségek a járvánnyal kapcsolatos eseményekre vezethetők vissza. Persze, infláció általában van, de a mostani mérték kialakulásához rendkívüli körülmények is kellettek. A járvány kitörésekor, és az első szakaszában egy hosszú konjunktúra után torpant meg a gazdaság: a tervezett beruházások elmaradtak, a kormányok egyik legfőbb gondja a fogyasztás csökkenése, a gazdasági visszaesés volt az egész világon, a politikai, társadalmi stabilitást biztosítani

kellett. Ömlött a pénz az emberekhez illetve a vállalatokhoz is. Ez szerintem önmagában is provokált inflációt. Az amerikai központi bank, a FED költségvetésének kb. egyharmadát segélyekre fordította. Nyilván az államadósságok nőttek, de ennek hitelezői így itt találtak helyet a pénzüknél.

A felpörgő infláció második „lába” a visszatartott beruházások hirtelen beindulása. A járvány előtt hosszú, stabil volt a konjunktúra, miközben sok pénz került a gazdaságba is, ez a pénz kereste már a helyét, azaz a beruházási lehetőséget. Így amint enyhültek a járvány miatti korlátozások, robbanásszerűen indult újra az élet. A szolgáltatások, az anyagárak drágulása várható volt, csupán a mérték meglepetésszerűen megnőtt. És az, hogy szűk keresztmetszetek alakultak ki, ismét csak áremelkedéshez vezetett. Munkavállalók egy része

Bencs Attila, a Hamburger Hungária Kft. ügyvezető igazgatója, az MGYOSZ alelnöke

„A szolgáltatások, az anyagárak drágulása várható volt, csupán a mérték megdöbbentő. És az, hogy szűk keresztmetszetek alakultak ki, ismét csak áremelkedéshez vezetett...”

„jól élt” az emelt segélyekből, miközben súlyos munkaerő hiány jelentkezett, ami aztán közvetetten alapanyaghiányokhoz is vezetett. A visszatérő konjunktúra, a beruházási kedv és a dinamikus „pénzlökés” szükségszerűen idézte elő a jelenlegi helyzetet.

Mindez felpörgette a következményként kialakult magas keresletet is, ami ismét csak felfelé nyomta az árakat. A gazdaság szereplői folyamatosan adták tovább a megnövekedett költségeket a termelési folyamat következő láncszemének. Mindez gerjesztő hatással volt az árakra, ami legszembetűnőbben az építőiparban, energetikában jelent meg. A piac ezt tudomásul is vette. Volt, aki számára a projektek így is megtérültek, de voltak, akik már inkább elhalasztották a beruházásaikat. A kialakult árnövekedés nagyságrendileg is több mint 5,5 százalék.

Tehát voltak amolyan „objektív” áremelő tényezők egy járvány után újra induló gazdaságban és ezekhez járult még a rendkívül nagy energiaáremelkedés és az alapanyagok drá-

gulása. S ha ez nem lenne elég, ott van még a személyi költségek növekedése is. Munkaerőhiány van, ám egy cégvezetőnek észnél kell lennie, hogy a sok drágulást hogyan tudja kigazdálkodni, érvényesíteni az árakban. Mivel a kormányzati intézkedéseknek köszönhetően is a vásárlóerő jelentősen nőtt, így egyelőre kezelni tudjuk ezt a rendkívüli helyzetet, a szükségszerűen kialakult árszint még nem okoz drasztikus fogyasztás csökkenést.

Úgy gondolom – és erre utalnak egyes elemzések is –, hogy ezek a folyamatok a jövő év végéig kitartanak, akkor várható egy konszolidáció, azaz az infláció mérséklődik. A kérdés az, hogy a vállalatok mekkora része lesz képes kezelni ezt a helyzetet. Úgy vélem, napirendre kerülhet további projektek elhalasztása, mivel ilyen magas áron már nem éri meg belevágni. A megjelenő hiány átrendezheti a gyártóbázisokat is, biztosan többen állnak rá a hiánycikkek előállítására. Remélem, a konszolidáció nem okoz ismételt dinamikus kilengést a gazdaságban...

„Kettős prés szorítja az ágazatot: egyik oldalon az elszabaduló árak, másikon a megemelkedő bérek”

Nem lepett meg a jelentős áremelkedés. Ennél több csapás is sújtja a magyar könnyűipart, ám ezúttal némi reménysugárról is beszélhetnek. A mostani, bonyolult helyzet kiváltója az elhúzódó Covid-járvány. Tavaly a vesztesek közé került a mi ágazatunk is, iparáganként eltérő mértékben. A ruhaiparban például a feldolgozóiparinál (94 százalékos éves teljesítés 2020-ban) nagyobb volt a visszaesés, a textiliparban kisebb. A Covid-járvánnyal bezáruló országhatárok következtében a szállítási láncok is megszakadtak, vagy szakadozni kezdtek. Európában hirtelen rádöbrentek, talán mégis jobb lenne kontinensen belül keresni a partnereket, azaz új beszállítókat találni, az ilyen váratlan helyzetekre is felkészülve. Ez jó, mert felértékeli Kelet-Európa szerepét, s többen keresnek majd nálunk gyártókat. Egyébként érzékelhető a mozgolódás, többen kaptak már ajánlatot, s talán néhány cégnél azóta üzlet is lett belőle. Ezt nevezem én

reménysugárnak, ami javíthat az ágazat helyzetén. Divatipari gyártáshoz a Magyar Divat és Design Ügynökség ingyenes online felületet biztosít a tervezők és a gyártók egymásra találásának elősegítésére, ami hasznos, és felgyorsíthatja e folyamatot.

Szükség is van az új üzleti kapcsolatokra, mert az ágazat gondjai szaporodnak. A világkereskedelemben az egekbe repültek a konténer-árak: míg tavaly 3 ezer euróért lehetett bérelni, mostanában már 18 ezer eurós árról beszélnek. A szállítás ilyen áron gazdaságtalan. Már most is sok az eladatlan áru a kereskedelemben, ez a jövőben fokozódhat. A luxusmárkák presztízsokokból nem engednek az árból, féltő, hogy nagy mennyiségű eladatlan kollekció kerül elégetésre majd. Az eladatlan készletek miatt a kereskedői megrendelések elmaradnak. Az amúgy is növekvő költségeket tetézi az energiaárrobbanás: aki nem maradt az egyetemes szolgáltatási körben, annak most a nagyon

dr. Kokasné dr. Palicska Livia, a Magyar Könnyűipari Szövetség (MGYOSZ-tagszervezet) elnöke, az INNOVATEXT Textilipari Műszaki Fejlesztő és Vizsgáló Intézet Zrt. vezérigazgatója

„Hosszú idő óta először érzem azt, hogy a textilipar Brüsszelben is előrébb került az iparstratégiában. A külföldi szállítói láncok akadozása ráirányította a figyelmet, hogy ez az ágazat is fontos, értékes és nélkülözhetetlen termékeket állít elő.”

megugró piaci árakat kell fizetnie. Talán lesz valamilyen kormányzati kompenzáció, mert ha nem...

És akkor itt van még a jövőre várhatóan 200 ezerre növekvő minimálbér témája. Ez a szakmánkban óriási kihívás, hiszen nagyon magas a bérmunkaarány, azaz a minimálbérrel dolgozók száma. A most formálódó járulékcsoökkentési elképzelés mellett számítunk itt is kormányzati kompenzációra, azaz a vállalati adóterhek további csökkentésére. Úgy érezzük, kettős prés szorítja az ágazatot: egyik oldalon az elszabaduló árak, másikon a nagyon megemelkedő bérek, középen pedig mi.

Ezek a napi gondok. Ezeken kell túljutni, hogy a jövővel is foglalkozzunk. Egyre nyilvánvalóbb, hogy a jövő a körforgásos gazdaságé. 2025-re el kell érni, hogy a textilhulladékot is szelektíven gyűjtsék. Ez jó, ám kérdéses, hogy vajon a hulladékhasznosító kapacitások is kiépülnek addigra? Fontos lenne az ágazat fejlődéséhez. Ha időben bekapcsolódunk e folyamatba – ami egyébként elkerülhetetlen –, akkor a nyertesek közé kerülhetünk. Üdvözlőnk, ha gyakrabban jelenne meg nálunk is a zöld közbeszerzés, ahol a környezetvédelmi szempontok legalább olyan fontosak, mint a szakmai teljesítések. Itt számít például, hogy milyen hosszú a beszállítói lánc, azaz jó eséllyel szerezhetnek meg hazai munkaerőt foglalkoztató gyártók olyan megrendeléseket, amelyek idáig például Kínába mentek. A cégeknek célszerű beszerezniük a környezetvédelmi tanúsítványokat is, mert ezzel könnyebben jutnak új piacokhoz. Egyébként kedvező

fejlemény, hogy a járvány hatására új hazai egészségügyi textilgyártó lépett színre, olyan cég is megjelent a gyártók között, amely más ágazatban tevékenykedik. Ez piacképes profil lehet a jövőben is.

A jövőre vonatkozó javaslatokat nyolc pontban foglaltuk össze a Széchenyi 2020 program támogatásával megvalósuló GINOP projekt keretében. A javaslatok és a program keretében végzett felmérések eredményei elérhetőek a TEX2GREEN projekt honlapján (<https://www.tex2green.hu/hu/letoltesek>). A javaslatok megvitatására az ITM is nyitott.

Visszatérve a kérdésben jelzett áremelkedésre: az ágazat nehezen érvényesítheti az árakban a költségnövekedést. Miközben nő az energiaár, a szállítási és bérköltség, a gyártás drágul, ezt nem háríthatják tovább, a kereskedőknek kisebb árrésszel kell beérniük, mert nincs elég vásárlóerő. Újra kell ezt is gondolni, a nemzetközi lehetőségek kihasználása jelentheti a kiutat. Hosszú idő óta először érzem azt, hogy a textilipar Brüsszelben is előrébb került az iparstratégiában. A külföldi szállítói láncok akadozása ráirányította a figyelmet, hogy ez az ágazat is fontos, értékes és nélkülözhetetlen termékeket állít elő. S ha megóvjuk a munkahelyeket, vonzóbbá tesszük az iparágat a fiataloknak, beruházunk, bevonjuk az innovációt és kreatív megoldásokat találunk a hulladék feldolgozásra, hogy a szelektíven begyűjtött anyag értékes terméké váljon, akkor van jövőnk. Ez a jövő azonban nálunk is csak zöld lehet, azaz környezetkímélő módon valósulhat meg.

„Arra számítunk, hogy az inflációs spirál a következő évben is pörög tovább”

Nem lepett meg a jelentős infláció, sőt még ennél is magasabb értékre számítottam. Ha ugyanis a saját ágazatunkból, az építőiparból indulunk ki, akkor ennél magasabb inflációs adatot mondtam volna. Nem csak szeptemberben, hanem a mi területünkön már a tavasz során érzékelhető volt a jelentős drágulás.

A fa, fém és a műanyag alapanyagok ára, valamint az építőkémi termékeké, valósággal felrobbant. Van, ahol duplázódtak vagy még nagyobb mértékben nőttek az árak, de a teljes

építőanyagpiac átlagos áremelése is meghaladta a 25 százalékot. A megnövekedett árak érvényesítése ilyen helyzetben nehéz, de a piac jelentős növekedése miatt ez lehetséges volt. Az éves árlistákat a legtöbb vállalat megújította, és kettő-három hónapnál hosszabb árgarancia ma már nem jellemző. Hektikus lett a piac, a hirtelen felfutó keresletet több területen tartós hiány követte, amire rég nem volt példa az ágazatban. A jelentős áremelkedés ma már szinte mindenhonnan megjelent, így ezzel számolnunk

„Hektikus lett a piac, a hirtelen felfutó keresletet több területen tartós hiány követte, amire rég nem volt példa az ágazatban”

Tibor Dávid, a Masterplast Nyrt. elnöke, az MGYOSZ elnökségi tagja

kell a gazdálkodásban.

Akkor sem lepődünk meg, amikor felmerült a 200 ezres minimálbér lehetősége. A Masterplastnál a bérek ezen szint felett vannak, Fejér megyében erős a verseny és éles a munkaerőpiac. Általánosságban, a kiáramló magasabb bértömeg tovább táplálja majd az infláció növekedését.

Az ipart a távol-keleti fuvarozás akadozása is sújtja, szükségszerűen ez is felfelé hajtja az árakat. És akkor még nem beszéltem az energiaár-robbanásról, amit az év elején még nem tapasztaltunk, most viszont ez amolyan harmadik sokként hatott ránk. Attól tartok, hogy mindezek figyelembevételével az ipari infláció is az átlagos 5,5 százalék fölött van, éves szinten legalább 7,5% feletti értéket várok.

A gazdasági élet több területén a magas árak nem érvényesíthetők a fogyasztói árakban, a vásárlóerő hiánya miatt. Itt más a helyzet. A kormányzati intézkedéseknek is köszönhetően

építőipari boom van, a jelentős igény szintén gerjesztheti az inflációt.

Hogy mi lesz jövőre? Mivel már a jegybank is azt jelzi, hogy az infláció a célzottnál magasabb lesz, így arra számítunk, hogy 2022-ben az inflációs spirál pörög tovább. Ráadásul a kormány gáláns pénzosztása tovább gerjeszti az inflációt. Fontos lenne elkerülni a stagflációs környezetet, optimista vagyok, véleményem szerint a magyar gazdaság növekedése továbbra is erős marad. A jövő évben sem megy az infláció véleményem szerint 5-6 százalék alá. Ha marad ez a keresleti piac – és szerintem marad –, akkor ez nem jelent 2022-ben sem gondot. A megnövekedett árak esetében csak kisebb mértékű korrekció várható, sajnos a legtöbb terméknel az új, magas szinten fog stabilizálódni az ár. Továbbra is hektikus, volatilis alapanyag piaci trendekre számítunk, amellyel szemben jó taktikával és hosszútávú beszállítói, szolgáltatói megállapodásokkal lehet védekezni.

„Egyelőre nem tervezzük, hogy az emelkedő költségeket átterheljük az ügyfelekre”

A friss inflációs adat számomra nem volt meglepetés. A kormányzati gazdaságvédelmi intézkedések, a jelentős kifizetések különböző társadalmi csoportoknak, illetve a hitelmoratórium miatt a lakosságnál és a vállalkozásoknál maradt többletpénzek fogyasztást generálnak, ami felhajtja az árakat. Másrészt a járvány után újraéledő gazdasági szektorok megpróbálják visszaszerezni az egyre drágább munkaerőt, illetve egyre magasabbak a nyersanyagköltségek is, és sokan áthárítják az áremelkedést a fogyasztókra. Mindez inflációt generál. Ugyanakkor, tekintve, hogy az állami transferek miatt több pénz van az embereknél, magasabb árszinten is meg tudják venni ezeket a termékeket, szolgáltatásokat. A Providentnél egyelőre nem tervezzük, hogy az emelkedő költségeket átterheljük az ügyfelekre, ám az kétségtelen, hogy a bérköltség és az üzemanyagköltség, illetve egyéb bizonytalansági tényezők miatt a finanszírozás egyre drágább.

Szirmák Botond, a Provident Pénzügyi Zrt. vezérigazgatója, az MGYOSZ elnökségi tagja

„A bérköltség és az üzemanyagköltség, illetve egyéb bizonytalansági tényezők miatt a finanszírozás egyre drágább”

Elemzői vélemények: várható volt az infláció szeptemberi megugrása és folytatódik az emelkedés

Számítani lehetett az infláció szeptemberi felpattanására, és az MTI-nek nyilatkozó elemzők azt látogatják, vajon a jegybank monetáris politikája a szeptemberi 15 bázispontnál erőteljesebb szigorítással reagál-e az év végéig kirajzolódó folyamatokra a következő Inflációs jelentés előtt.

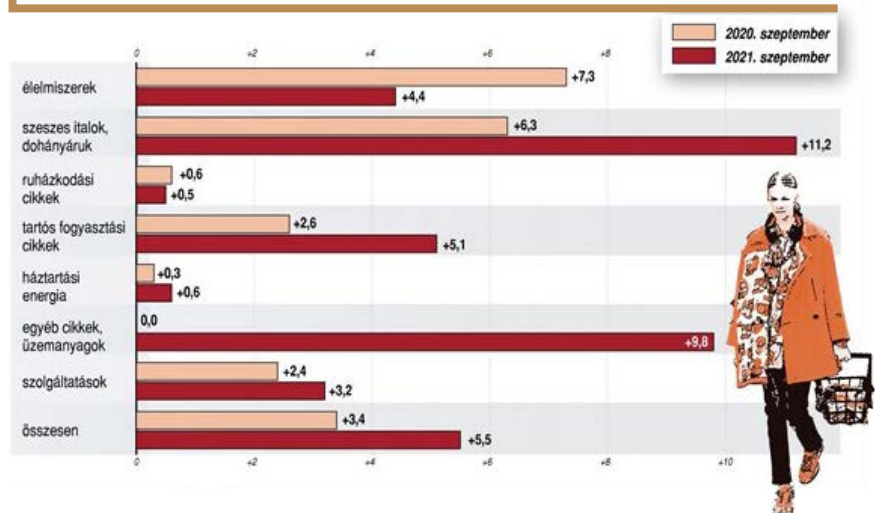
A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) október 8-i jelentése szerint szeptemberben a fogyasztói árak átlagosan 5,5 százalékkal magasabbak voltak az egy évvel korábbinál. Az éves maginfláció az augusztusi 3,6 százalékról 4,0 százalékra nőtt, ami tavaly augusztus óta a legmagasabb érték.

Virovác Péter, ING Bank vezető elemzője az MTI-nek küldött kommentárjában emlékeztetett: az augusztusi meglepetés után jelentősen megugrottak a várakozások, így a közölt adat nem érte váratlanul a piacot. Az előző hónapoz képest igen jelentősen, 0,6 százalékponttal gyorsult az általános áremelkedés üteme, és 2012 óta nem látott magas szinten áll, amivel messze felülmúlja a jegybanki célsáv tetejét is. Virovác Péter kiemelte, a szeptemberi adat felülmúlta az MNB szeptemberi Inflációs jelentésében közzétett rövidtávú előrejelzést. Ez jelentősen növeli annak a kockázatát, hogy a szeptemberben felvázoltnál is magasabb lesz az idei és a jövő évi infláció, ami tovább késleltetheti az inflációs cél elérését, amennyiben az MNB nem változtat az előrejelzés mögött meghúzódó kamatpálya elképzelésén. Az adat fényében jelentősen megnőtt a lehetősége annak, hogy ismét nagyobb mértékben emelje a kamatokat az MNB, hogy horgonyozni tudja az inflációs várakozásokat és elkerülje a másodkörös hatásokat. Egy ilyen döntés a forintnak is segíthetne, ami továbbra sem képes érdemben elszakadni a 360-as szinttől az euróval szemben.

Ami az ING inflációs előrejelzését illeti, mivel a beérkező adat megegyezett a várakozásokkal, így változatlanul 4,7 százalékos éves

A fogyasztói árak változása Magyarországon

(2020.szeptember/2021. szeptember, az előző év azonos időszakához viszonyítva százalékban)

átlagos inflációval számolnak idén, míg jövőre 3,7 százalékos áremelkedést várnak.

Molnár Dániel, a Századvég Gazdaságkutató makrogazdasági elemzője szerint a szeptemberi áremelkedésben továbbra is átmeneti tényezők, illetve a bázisidőszak hatásai játszanak szerepet. Ezek közül az év elején végrehajtott jövedékiadó-emeléseket emelte ki, valamint az üzemanyagok áremelkedését, amely elsősorban a magas világgazdasági olajár hatására alakult ki.

A Századvég makrogazdasági elemzője nem számít arra, hogy a friss inflációs adat hatására a jegybank változtatna majd a szeptemberben előrevetített kamatpályán, így a

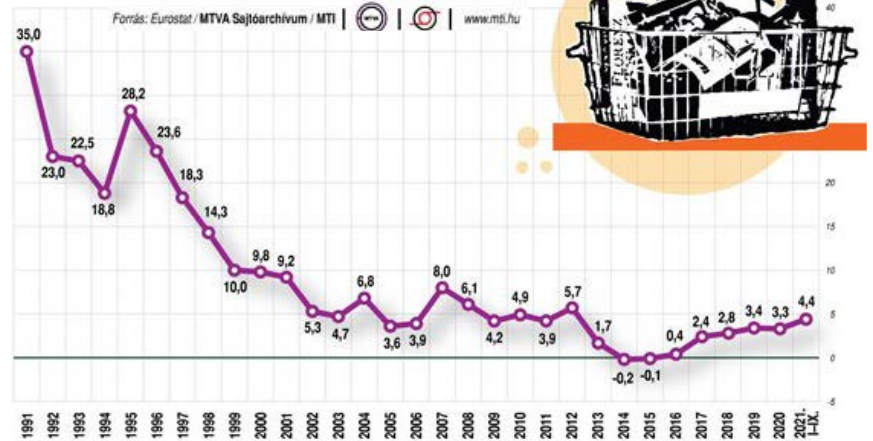
FÓKUSZBAN

következő két ülésen ismét 15-15 bázispon-
tos emelés várható. Decembertől ugyanakkor
érdemi változás következhet be a monetáris
politikában.

Előretekintve, az idei inflációt befolyáso-
ló egyszeri tényezők jövőre kifutnak, így ta-
vasztól az áremelkedési ütem visszatérhet
a jegybanki célsávba, de annak teteje körül
alakulhat. Ha viszont az elmúlt időszakban
tapasztalt energiaár-emelkedések a vállalatok
árazási döntéseit is érdemben befolyásolják,
az felfelé mutató kockázatot jelent az inflá-
ciós pályát illetően. Erre pedig a jegybank
várhatóan csak az új inflációs előrejelzés is-
mertében tud majd érdemben reagálni, illetve
decemberre már tisztább képet kaphatunk,
hogy az energiaár-emelkedések mennyire bi-
zonyulnak tartósak.

Nagy János, az Erste Bank makrogazdasági
elemzője kommentárjában arról írt, hogy az
újranyitást követő átárazódások nagy része
már végbemehetett, de az emelkedő olajár,
az élelmiszerek árai és a kedvezőtlen bázishatás a
negyedik negyedévben is felfelé hajtja az inflá-
ciót. Ezek miatt novemberben 6 százalékos kö-
zelében tetőzhet az áremelkedés. Az átlagos
infláció 2021-ben 4,7 százalékos lehet, míg az
Erste Banknál decemberre 5,6 százalékra vár-

Az infláció alakulása Magyarországon (1991–2021. január–szeptember, változás az előző év azonos időszakához képest, százalék)

ják az éves indexet. Januártól kifut a jövedéki
adó és az üzemanyagár-emelkedés hatása a
bázisból, így számottevően mérséklődhet az
árnövekedés mértéke. Mindemellett továbbra
is felfelé mutató kockázatok övezik a kilátáso-
kat a minimálbér-emelés, az szja-visszatérítés,
valamint az energia- és nyersanyagárak globális
drágulása miatt.

Jelentősen megemelte idei magyar GDP-növekedési előrejelzését az IMF

Jelentős mértékben feljavította előző prognózisához képest magyar gazdasági növekedési elő-
rejelzését a Nemzetközi Valutaalap (IMF) október 12-én publikált Világ gazdasági kilátások (World
Economic Outlook, WEO) jelentésében. Eszerint a közép-kelet-európai régióban Magyarország
éri el az idén a legnagyobb GDP-növekedést, 7,6 százalékkal. Ez meghaladja a magyar pénzügymin-
iszter 7-7,5 százalék közötti várakozását.

Az IMF prognózisa szerint a magyar
bruttó hazai termék az idén 7,6 szá-
zalékkal, jövőre pedig 5,1 százalékkal
növekszik. Az IMF az előző, júliusi jelentésé-
ben nem tért ki Magyarországra. Azt meg-
előző, áprilisi előrejelzésében 4,3 százalékos
GDP-növekedést jelzett az idei évre, 2022-re
pedig 5,9 százalékosat. Egy évvel ezelőtt, ta-
valy októberben 3,9 százalékos GDP-növeke-
dést jelzett Magyarországra 2021-re az IMF.

Tavaly 5 százalékkal esett vissza a magyar
gazdaság teljesítménye. Az IMF aktuális prog-

nózisa a tavalyi 3,3 százalék után 4,5 száza-
lékos inflációt jelez az idei évre Magyarorszá-
gon, és 3,6 százalékosat 2022-ben. Az áprilisi
prognózisban mérsékeltebb, 2021-re 3,6 szá-
zalékos, 2022-re pedig 3,5 százalékos inflációt
jelzett az IMF. Az áprilisban tett idei inflációs
előrejelzés 0,2 százalékponttal haladta meg
az októberi 3,4 százalékos becslést.

A munkanélküliségi ráta a tavalyi 4,1 száza-
lékkal megegyező lesz az idén is, majd 2022-
ben 3,8 százalékra csökken. Áprilisban 3,8
százalékos munkanélküliségi rátát jelzett az

idei évre az IMF és 3,5 százalékosat 2022-ben. Tavaly októberben még 4,7 százalékos munkanélküliségi rátát jelzett 2021-re az IMF.

A magyarországi 7,6 százaléknál nagyobb növekedést az EU-ban Észtország ér el az idén, 8,5 százalékosat, Írország pedig 13,0 százalékosat.

VARGA MIHÁLY: IDÉN 7-7,5 SZÁZALÉKKAL NÖHET A MAGYAR GAZDASÁG

A gazdaság gyorsan vissza tudta nyerni azt a növekedési képességét, amellyel a járvány előtt rendelkezett, idén várhatóan 7-7,5 százalékkal, jövőre 5,5-6 százalékkal növekedhet a GDP – mondta Varga Mihály pénzügyminiszter az Amerikai Kereskedelmi Kamara üzleti fórumán. Hozzátette: az uniós átlagnál magasabb – a második negyedévben közel 18 százalékos, az év első felében 7,6 százalékos – volt a növekedés mértéke Magyarországon, így újra felzárkózási pályára került az ország. Az ország gazdasága meghaladta a 2019. évi kibocsátási szintet, ami abból a szempontból is nagy érdem, hogy a GDP 8-10 százalékát adó turizmus szektor még nem érte el a járvány előtti szintet – jegyezte meg. Varga Mihály elmondta, hogy négy olyan veszélyforrást látnak, amelyek a gazdaság kilátásait kedvezőtlenül befolyásolhatják, ezek az energiaárak megugrása, az infláció megemelkedése, a vírushelyzet romlása és az alapanyaghiányok.

A monetáris szigorítás az inflációs adatokat látván helyes irány, ugyanakkor figyelni kell arra, hogy ne kövessük el ugyanazt a hibát, mint a 2008–2009-es válságot követően, amikor a monetáris és a fiskális politika „túl-ságosan gyorsan zárt vissza” – vélekedett a pénzügyminiszter. Elmondta, hogy állami oldalról a GDP 6 százalékát költik a beruházások ösztönzésére; a magyarországi beruházási ráta 27,5 százalékon áll, amellyel Magyarország az uniós élmezőnyben szerepel.

A munkaerőpiacról beszélve a miniszter megjegyezte, hogy „gyorsan tudott regenerálódni”, ma már 4,7 millió ember dolgozik az országban, ami egymillióval több a 2010-es szinthez viszonyítva.

MAGYAR GAZDASÁGKUTATÓK: 6,8–8 SZÁZALÉK KÖZÖTT LEHET A NÖVEKEDÉS

Kopint-Tárki: a nyáron jelzett 5-5,5 százalék helyett jóval nagyobb, 6,8 százalékos GDP-növekedést vár az idén – ismertette Palócz Éva vezérigazgató a kutatóintézet legfrissebb kon-

junktúrajelentését. A cég online sajtótájékoztatóján elmondta: a 2021-es növekedés valamennyi összetevőjét jelentős kockázat övezi. Nem tartják valószínűnek a 8,0 százalék feletti növekedést, amit néhány kutatóintézet közölt. Hozzátette, 2022-ben változatlanul 5,0 százalék körüli GDP-növekedést várnak.

A tavalyi 3,3 százalékos fogyasztói árindex után idén ennél magasabb, 4,8 százalékos inflációt vár a Kopint-Tárki, ha a nyersanyagok ára tovább emelkedik év végéig, akkor az 5 százalék sem zárható ki – mondta Palócz Éva. Közölte: az intézet szerint a 3 százalékos célsávba jövőre nem fog visszatérni az infláció. Az alapkamat jövőre legalább 3 százalék lesz. Az ipar és az építőipar termelése növekedni fog a várakozásaik szerint. Bár a havi összevetésű ipari termelési adatok kedvezőtlenek, éves alapon 11 százalékos lehet a bővülés. Az építőipar is érdemben, 10 százalék felett bővíülhet idén. Jelezték: a lakásépítés áfakulcsának ismételt leszállítása, valamint a bejelentett otthoneremtési kedvezmények és az új zöldhitel az induló projektek számának jelentős emelkedését eredményezi idővel, ám ennek hatása talán csak jövőre válik láthatóvá. A beruházások terén 7,4 százalékos emelkedést várnak a vezérigazgató ismertetése szerint.

Kitért arra, hogy az államadósság GDP-rátája év végére ismét emelkedik. A 2020-ban ismét 80 százalék fölé emelkedő államadósság finanszírozása is egyre nagyobb finanszírozási terheket ró a költségvetésre a világméretben emelkedő kamatszintek és hozamelvárások következtében. Az államadósság ráta 2021-ben bizonyosan csökkenni fog, mivel a GDP folyó áras növekedése jócskán meg fogja haladni a 10 százalékot, ennek ellenére az erősen prociklikus fiskális politika mindenképpen átgondolásra szorul. A legfőbb negatív, lefelé irányuló kockázat az intézet szerint a költségvetési kiadások növekedése, további negatív kockázat az uniós források beérkezése körüli bizonytalanság. Az éves átlagos forint/euró árfolyam 356 forint lehet elemzésük szerint.

Takarékbank: A vártnál kedvezőbb második negyedéves GDP-adat miatt a Takarékbank a korábbi 7,7 százalékról 8,0 százalékra emelte idei növekedési előrejelzését, a jövő évit pedig 7,0 százalékon hagyta – közölte sajtótájékoztatóján a Magyar Bankholdinghoz tartozó pénzügyintézet. A Takarékbank elemzői az idei évre 4,7 százalékos, jövőre pedig 3,5 százalékos átlagos inflációt prognosztizálnak – derült ki a pénzügyintézet összefoglalójából. Suppan Gergely, a Takarékbank vezető elemzője elmondta: a

Fotó: Pénzügyminisztérium

Varga Mihály,
pénzügyminiszter

„Az uniós átlagnál magasabb volt a növekedés mértéke Magyarországon, így újra felzárkózási pályára került az ország.”

Palócz Éva,
a Kopint-Tárki Zrt.
vezérigazgatója

„A 2021-es növekedés valamennyi összetevőjét jelentős kockázat övezi”

Fotó: magyartakarék.blog.hu

Suppán Gergely,
a Takarékbank vezető
elemzője

„Az infláció alakulását rengeteg kockázat övezi világszerte. Magyarországon 5,9-6 százalékos csúcspont novemberben, ezt követően gyors visszaesés várható; a tolerancia sávba április-májusra kerülhet vissza az áremelkedés mértéke, a 3 százalékos cél elérése augusztusra várható.”

harmadik és a negyedik negyedévben 1-1,5 százalékos negyedéves GDP-növekedéssel számolnak, de látnak esélyt akár 2 százalékos bővülésre is. A pénzügyi pессzimista GDP-előrejelzése 7,3 százalékos növekedést jelez; amennyiben az év második felében nem lenne egyáltalán gazdasági növekedés, az éves adat akkor is 6,8 százalék lenne.

A kiskereskedelem a múlt évi visszaesés után az év elején még mínuszban volt, de 2021 egészére már 2,9 százalékos emelkedés várható. A Takarékbank prognózisa szerint jövőre „óriási lökést fog adni” a területnek, hogy az állam 1200 milliárd forintot hagy a lakosságnál az szja-visszatérítéssel, a nyugdíjprémiummal és a fegyveres erőknek adott juttatással. A GDP már most is 0,9 százalékkal meghaladja a járvány előtti szintet, a gazdaságon belül azonban jelentős egyenlőtlenségek figyelhetők meg – hívta fel a figyelmet az elemző. Az infokommunikáció, a pénzügyi-biztosítási szektor, az ingatlan terület húzza pluszba az adatot, a művészeti-szabadidős szolgáltatások, a turizmus és a szállítás személyszállítási része azonban még nem lábalt ki a válságból. A mezőgazdaság teljesítménye szintén gyengének mondható, de nem a járvány hatásai miatt, hanem a kedvezőtlen időjárási körülmények következtében.

Suppán Gergely felhívta a figyelmet arra, hogy az infláció alakulását rengeteg kockázat övezi világszerte. Magyarországon 5,9-6 százalékos csúcspont novemberben, ezt követően gyors visszaesés várható; a tolerancia sávba április-májusra kerülhet vissza az áremelkedés mértéke, a 3 százalékos cél elérése augusztusra várható. A nyersanyagárak emelkedése óriási problémákat okozhat, még nem látható előre, hogy a külső ársokkok hatásával meddig kell még számolni. Európában egyes országokban a gázárak emelkedése miatt 30-50 százalékkal növekedhetnek a fogyasztói árak. Magyarországon ezt a szabályozás nem teszi lehetővé, kérdés ugyanakkor, hogy mire hárul majd a drágulás terhe – jegyezte meg.

Az elemző úgy látja, hogy a Magyar Nemzeti Bank kamatemelési ciklusa januárban érhet véget. Ez elképzelhető, hogy csak egy szünetet jelent majd amennyiben az inflációs adatok úgy alakulnak. A pénzügyi pессzimista arra számít, hogy idén a reálbér 3,9 százalékkal, jövőre 10 százalék felett nő. Az államháztartás hiánya 2021-ben 7 százalék, 2022-ben 5 százalék lehet, az államadósság GDP-arányosan 78,1 százalékon, illetve 74,7 százalékon alakulhat.

GKI Gazdaságkutató: 2021-ben továbbra is 7% körüli gazdasági növekedést vár. A koráb-

ban gondoltnál gyorsabb második negyedévi növekedést a járvány negyedik hulláma ellentételezi. Az első félévi növekedésben fontos szerepet játszott az export-többlet számottevő emelkedése, a második félévben várhatóan a fogyasztás és a beruházás szerepe fog növekedni. 2022-ben – mivel idén már a 2019. évi szint felett teljesít a magyar gazdaság – a növekedés 5% körülire lassul. A választási költségvetés a korábban vártnál is gyorsabb fogyasztásbővülést, a finanszírozási és piacproblémák lassúbb beruházási dinamikát vetítenek előre, s zárulhat az export/import olló. 2022-ben – a várhatóan kiugróan növekvő turisztikai ágazat kivételével – szinte minden ágazat bővülése visszafogottabb lesz, különösen az iparé és az építőiparé. Ugyanakkor ez a fékeződés a várakozások szerint az egész EU-ra jellemző lesz, miközben a magyar dinamika a régió élmezőnyébe tartozhat.

A lakossági fogyasztás szintje idén eléri a 2019. évi szintet. 2022-ben, mint választási évben a minimálbér, a reáljövedelem és a fogyasztás érezhető gyorsulása várható, miközben a GDP növekedés dinamikája lassul. A hiteltörlesztési moratórium kifizetése és az összességében gyorsan növekvő vásárlóerő inflációs hatása tovább fokozza a jövedelmek növekvő differenciálódásának hatását. Idén a fogyasztás 3,5, jövőre 4,5%-os bővülése várható.

A foglalkoztatottak száma a tavalyi éves átlagban 1,2%-os visszaesés után idén 1%-kal, jövőre 0,5%-kal emelkedik. A munkanélküliség a 2019. évi 3,4%-ról 2020-ban 4,3%-ra emelkedett, 2021-22-ben 4,1, illetve 4% körüli átlag várható. Egyes szakmákban már ismét munkaerőhiány tapasztalható.

Az államháztartás magas 2021-22. évi hiánya a választási költségvetések következménye. Az idei 7,5%-os GDP-arányos deficitet jövőre 6% körüli követi. A szeptemberi hatalmas devizakötvény-kibocsátás az EU-transzferek késedelme ellenére lehetővé teszi a választási célok finanszírozását, azonban idén bizonytalanná teszi az államadósság adósságszabályban előírt kötelező csökkentését. Idén a tavalyi 80,4% után 80% körüli GDP-arányos államadósság várható, azonban feltehetőleg ehhez is kreatív könyvelési módszerekre lesz szükség. 2022-ben 77% körülire csökkenhet az államadósság aránya.

A jegybank kamatemelési ciklusa megállította a forint vesztes gyengülését, a tavalyinál éves átlagban is erősebb forintot azonban, többek között az alapkamat-emelési ütem lefékezése miatt feltehetőleg nem sikerül elérni. 1 euró a tavalyi 351 forint után idén 355 forintot, jövőre inkább kissé még többet, 357

Nemzetközi Valutaalap – globális gazdasági kilátások (2020–2022, gazdasági növekedés, októberi előrejelzés, százalék)

forintot érhet. Az infláció idén éves átlagban 4,7%, az év végén és 2022 első hónapjaiban legalább 5% körül alakul, s 2022 átlagában 4% lehet. A laza költségvetési és jövedelempolitika megakadályozza az áremelkedés ennél erőteljesebb lassulását. Az év végi alapkamat további havi 15 bázispontos emelések estén 2021 végére 2,1% lesz, ami 2022 végére, a nemzetközi tendenciák függvényében elérheti, sőt meghaladhatja a 3%-ot.

VILÁGGAZDASÁG: KISEBB GLOBÁLIS GAZDASÁGI NÖVEKEDÉST VÁR AZ IDÉN AZ IMF

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) az előző, júliusi prognózisához képest minimálisan kisebb világgazdasági növekedést jelez az idei évre az október 12-én ismertett előrejelzésében. Az IMF a globális bruttó hazai termék (GDP) 5,9 százalékos növekedését jelzi 2021-re World Economic Outlook (WEO) világgazdasági prognózisában, amit jövőre 4,9 százalékos növekedés követ majd. Tavasi prognózisa júliusban felülvizsgált változatában az idei évre 0,1 százalékponttal magasabb, 6 százalékos GDP növekedést, jövőre pedig a mostanival azonos, 4,9 százalékos növekedést jelzett az IMF.

Az IMF legfrissebb világgazdasági növeke-

dési prognózisa szerint bár folytatódik a globális gazdaság helyreállása a tavalyi visszaesés után, de valamivel kisebb mértékű lesz a növekedés a pandémia újabb hulláma miatt. A koronavírus-járványban már csaknem 5 millióan haltak meg, és az agresszív delta variáns térhódítása komoly egészségügyi kockázatot jelent, ami megakadályozza, hogy az élet teljes mértékben visszatérjen a normális kerékvágásba – írták. Az IMF rámutatott arra, hogy a globális gazdaság növekedésének eddig vártnál minimálisan kisebb bővülése néhány ország lassabb növekedésének a következménye, elsősorban a gyengébben teljesítő fejlődő országok kilátása lett kedvezőtlenebb a romló járványhelyzet miatt. A globális GDP-növekedés visszafogásában ugyanakkor az is szerepet játszott, hogy a fejlett országok megsínylik a beszállításokban tapasztalt zavart és késedelmet. Mindezeket azonban részben ellensúlyozza a nyersanyagexportáló országok és térségek kilátásainak javulása. Az IMF a fejlett gazdaságokra a tavalyi 4,5 százalékos csökkenés után 5,2 százalékos GDP-növekedést jelez 2021-re, 0,4 százalékponttal kisebbet a júliusban becsülnél. A jövő évi növekedés várhatón 4,5 százalékos lesz, 0,1 százalékponttal nagyobb a júliusban vártnál.

MTI

Magyarországgal együtt 136 ország aláírta a globális minimumadót

Október 10-én 136 ország közreműködésével az OECD elfogadta a nemzetközi adórendszer egyik legfontosabb módosítását, a globális minimumadót. Ez biztosítja, hogy a multinacionális vállalatok 2023-tól minimum 15 százalékos társasági adókulccsal adóznak ezen túl, gyakorlatilag székhelytől függetlenül.

A változtatás célja, hogy a multinacionális vállalatok ne legyenek érdekeltek abban, hogy nyereségüket – és adófizetési kötelezettségüket – alacsony adókulcsú országokba helyezték át azon országokból, ahol a profitjukat ténylegesen megtermelték. A megállapodásban résztvevő 136 ország együtt a globális GDP 90%-át adja. A megállapodás annak implementálásától számított 10 éves átmeneti időszakot is engedélyez, amely alatt speciális adóalap-kedvezmény lesz alkalmazandó.

A MEGÁLLAPODÁS KÉT PILLÉRE ÉPÜL:

Első pillér: a multinacionális vállalatok adózási jogainak egy részét átcsoportosítaná a székhelyük szerinti országból azokra a piacokra, ahol üzleti tevékenységet folytatnak és nyereséget termelnek, függetlenül attól, hogy a cégek rendelkeznek-e ott fizikai jelenléttel. E szabály például a világ mintegy 100 legnagyobb és legjövedelmezőbb multinacionális vállalatának több mint 125 milliárd dolláros nyereségét csoportosítja át, így biztosítva a profit igazságosabb elosztását.

Második pillér: az adóversenynek kíván korlátokat szabni egy globális minimális társaságiadó-kulcs bevezetésével, amit 15%-ban határoz meg. Ha egy országban ennél alacsonyabb, akkor a különbözetet be lehet szedni. Ez a pillér első sorban azon multinacionális vállalatokra vonatkozik, amelyek árbevétele a 750 millió eurót meghaladja, ám az aláíró

országok dönthetnek úgy is, hogy az új szabályozást azon – az adott országban székhellyel rendelkező – nagyvállalatoknál is alkalmazzák, amelyek árbevétele ezt a küszöböt nem éri el. Becslések szerint e pillérnek köszönhetően a résztvevő országok az eddigiekhez képest évente összesen 150 milliárd dollár adópluszt lesznek képesek begyűjteni.

Az OECD (Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet) célja, hogy 2022-ben e megállapodás részletes szabályairól multilaterális egyezményt írjanak alá, amelynek implementálására 2023-ban kerülne sor az érintett tagországok, így Magyarország részéről is. Ugyanakkor, a megállapodás az implementálástól számított 10 éves átmeneti időszakot is engedélyez, amely alatt a fentieknél kedvezőbb, speciális adóalap-kedvezmény lesz alkalmazandó. Ennek részletszabályait az OECD munkacsoportja idén novemberben tervezi kidolgozni.

MAGYAR CSATLAKOZÁS

Október 8-án több hónapnyi ellenállás után Varga Mihály pénzügyminiszter váratlanul bejelentette, hogy Magyarország is csatlakozik a globális minimumadó kezdeményezéséhez. Az MTI tudósítása szerint Varga a közösségi oldalán arról írt, hogy sikerült a magyar érdekeket érvényesíteni. A pénzügyminiszter közölte, hogy a magyar álláspont végig következetes volt: világossá tették, hogy csak olyan

IGAZODIK A GLOBALIZÁLT VILÁGGAZDASÁGHOZ

Olyan, a globális gazdaságot a jövőben alapjaiban meghatározó megállapodás jött létre, amely biztosítja, hogy a nemzetközi adórendszer megfeleljen a digitalizált és globalizált világgazdaságnak, és a multinacionális vállalatok egységesen részt vegyenek az adóterhek viselésében – fogalmazta meg véleményét Ángel Gurría, az OECD főtthkára.

globális minimumadót fogadnak el, ami nem jelent adóemelés Magyarországon, nem veszélyezteti a magyar gazdaság versenyelőnyét, és megvédi a magyar emberek munkahelyét.

Több mint 100 szövegmódosítási javaslat 2,5 év kitaró munkájának eredményét hozta meg. A tárcavezető ezek közül a három legfontosabb pontot kiemelte: az egyik szerint a társasági adó kulcsa nem fog változni, továbbra is 9 százalékos marad. A globális adót célzott megoldással szedheti be Magyarország.

Elérték azt is, hogy a valós gazdasági tevékenységet ne kelljen megadóztatni. Ez azt jelenti, hogy a vállalati vagyon, és a vállalati munkabérfizetések speciális számítási móddal levonhatók lesznek az adó mértékéből. Tehát azok a cégek, amelyek nem fiktív, hanem tényleges vagyon- és munkabérfizetéssel járó tevékenységet folytatnak, azok ezt a kedvezményt tudják majd igénybe venni.

A harmadik eredménye a megállapodásnak a miniszter közlése szerint, hogy 10 éves átmeneti időszakra speciális mérték fog vonatkozni, tíz éven keresztül az adó mértéke csökkentett adóbevallással, csökkentett adóbeszámítással lesz kiszámolva.

Varga Mihály kijelentette: olyan kompromisszum született, amihez jó szívvel tudnak majd csatlakozni.

AZ MGYOSZ KÉT TÁRSELNŐKE MÁR JÚNIUSBAN „MEGMONDTA”...

Felcsuti Zsolt: a magyar gazdaságban aduász a 9 százalékos társasági adó, ezt egyetlen kormány sem adná ki könnyen a kezéből. Érthető, és jó a cél, ám szerencsére a kormányoknak marad mozgásterük, más adónemek, járulékok csökkentésével ellensúlyozhatják az esetlegesen nagyobb társasági adót. Így a végösszeg, azaz a vállalatok terhe nem változik, s a magyar gazdaság tökevonzó képessége is megmarad. Mivel a magyar gazdaság számára

fontos a nemzetközi együttműködés, célszerű lehet „beállni” a sorba azért, hogy külföldi pozícióink a jövőben tovább erősödjenek.

Lakatos Péter: Az adóverseny a fejlődő országok eszköztára, legitim szándéka volt a magyar kormányzatnak az ebben való élvasság.

Ezzel együtt szerintem érdemes végiggondolni, hogy ha egy ilyen szabályozás együtt jár azzal, hogy a multinacionális cégek az adóikat a tevékenységük helyén kell, hogy befizessék, az kifejezetten a végtelen nyereségességű IT cégek (Facebook, Google, Apple, Amazon) esetén előnyöket is rejthet számunkra.

Az intézkedések alapvetően az igazi adóparadicsomok (legyenek ezek a Kajmán-szigetek vagy Luxemburg) és a multik számára használható komplex adósémák ellen szólnak, és elsősorban az USA érdeke, hogy megvalósuljon az új szabályozás. Éppen ezért a másik serpenyőben meg kell jelennie annak, hogy miközben ezek a hatalmas cégek a jelenleginél nagyobb tényleges adókulccsal adóznak majd, akkor ebből jusson az USA-n kívüli országokba is. (Az USA magas vállalati nyereség- és személyi jövedelemadó szintje, és a fogyasztáshoz kapcsolódó adók alacsony szintje programozza ezeket az érdeellentéteket, ezért kimagaslóan fontos a kompromisszumkészség az OECD szintjén)

Nem hiszem, hogy egy ilyen globális egyezménybe ne férne bele a hazai kisebb vállalatok kedvezőbb adókulcsa egy ésszerű cégméretig, illetve egyfajta ésszerű tőke- és forgalomarányos nyereségig. Ilyen szintig a progresszív vállalati adózás sem feltétlenül ördögtől való. De visszatérve az alapokhoz, fontos, hogy az újraelosztás ésszerű és a közszolgáltatások magas szintje mellett valósuljon meg.

(A Magyar Gyárpar júniusi száma itt található)
<https://mgyosz.hu/hu/index.php?lang=hu&fo=2&al=5&url=../gyaripar/2021junius/tartalom.pdf>

21. SZÁZADI ADÓFORRADALOM?

„A megállapodás egy valódi, 21. századi adóforradalom előtt nyit utat. Forradalomnak nevezem, mert nem lesz visszatérés a régi rendszerhez és igazságosabb lesz az adózás. Végre a digitális óriáscégek is befizetik majd a rájuk jutó adót azokban az országokban, ahol nyereséget termelnek” – mondta Bruno Le Maire francia pénzügyminiszter.

A kormány 2022-ben összesen 4 százalékponttal csökkentené a munkáltatói járulékokat

A 200 ezres minimálbér biztosnak látszik 2022 január 1-től, a garantált bérminimumról még egyezkednek a munkaadói és munkavállalói oldal képviselői a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumán (VKF). Az MGYOSZ-t dr. Rolek Ferenc képviseli e tanácskozásokon.

A VKF október 20-i ülésén távolodtak egymástól az álláspontok – összegezte a legutóbbi egyeztetési fordulót dr. Rolek Ferenc a Magyar Gyáriparnak.

Egy héttel korábban kiderült, hogy a 200 ezer forintos minimálbér elérése érdekében a vállalkozásokat a kormány kész kompenzálni, ezért a bértárgyalások október 13-i fordulóján javaslatot tett arra, hogy 2022. január 1-től a munkaadókat terhelő szociális hozzájárulási adó (szochó) mértéke 2,5 százalékponttal csökkenjen, a 1,5 százalékos szakképzési hozzájárulás pedig megszűnjön. Akkor úgy látszott, a garantált bérminimumnál a kormány hajlandó egy kisebb, kompromisszumos megoldást támogatni. Október 20-án ez megváltozott, a garantált bérminimumnál is a minimálbér-emelés mértékét javasolja a kormány, ami közel 262 ezres garantált bérminimumot jelent. A munkavállalók már korábban is ezt javasolták.

dr. Rolek Ferenc alelnök a részleteket ismertetve elmondta, hogy a minimálbér 200 ezer forintra emeléséhez (ez kb. 20 százalékos bérnövelést jelent) a munkaadók 5 százalékpontos járulékcsoökkentést kértek, erre kapták a kormánytól a 4 százalékpontos járulékcsoökkentési ajánlatot. A garantált bérminimum hasonló mértékű emeléséhez még legalább 3 százalékpontnyi járulékcsoökkentés kellene. Ennek hiányában azt javasolják, hogy a garantált bérminimum első menetben január 1-től 12 százalékkal, 245 ezer forintra nőjön. A munkavállalói oldal képviselői egyelőre ragaszkodnak a garantált bérminimumnál is a 20 százalékos emeléshez, ami közel 262 ezer forintos összeget jelent.

Az egyezkedés most már hetente zajlik, így dr. Rolek Ferenc abban bíz, a váratlan fordulatok után novemberben lesz kompromisszumos megállapodás.

A munkahelyválasztásnál is egyre fontosabb szempont a fenntarthatóság

Miközben a munkahelyválasztásról hagyományosan olyan szempontok szerint gondolkodunk, mint az elérhető jövedelem, a szakmai fejlődési és előrelépési lehetőségek, a társadalmi hasznosság és a munkakörnyezet, addig a potenciális munkavállalók számára az is egyre fontosabb, hogy a munkaadójuk mennyire működik fenntarthatóan. Egy, az UniCredit Bank és a SteiGen által közösen készített kutatás szerint a magyarok 29 százalékánál jelentős tényező a fenntarthatóság a munkahelyválasztásnál.

Habár a magyarok többsége a mindenkorai kormány felelősségének tartja a fenntarthatósági problémák megoldását, valamivel több mint egyharmaduk szerint a nagyvállalatok is fontos szerepet játszanak a fenntartható szemléletmód terjedésében. Éppen ezért nem meglepő, hogy a cégek fenntartható

működése befolyásolja társadalmi megítélésüket. Arról azonban ritkábban esik szó, hogy mindez gyakran a munkahelyválasztásban is tükröződik.

Az UniCredit és a SteiGen közös, a generációk fenntarthatósággal kapcsolatos attitűdjeit vizsgáló kutatásából kiderül: a magyarok csaknem egyharmadának fontos

szempont a munkahelyválasztásnál, hogy leendő munkaadójuk mennyit tesz a fenntarthatóságért, a most 18 és 26 év közötti Z generációsok pedig 41%-ban vélekednek így. Mivel ez a korosztály a legérintettebb a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben, ez az adat a munkáltatók számára is fontos tanulságokkal szolgálhat.

MIT VÁRNAK A CÉGEKTŐL?

A vállalatok fenntarthatósági felelősségével kapcsolatban a társadalom részéről nincsenek jól körülírható kritériumok, ugyanakkor számos területen tapasztalható elvárás a cégek felé. A kutatás adatai egyértelműen rámutatnak: a magyarok számára a fenntarthatóság legfontosabb követelménye, hogy egy cég ne szennyezze a környezetet – ezzel az értelmezéssel a válaszadók több mint fele (51%) egyetértett. Népszerűségben ezt követi, ha egy vállalat képes a profit elé helyezni a fenntarthatósági irányelveket (34%). Ugyancsak jelentős szempont, hogy mennyire bányik takarékosan az erőforrásokkal (33%). Azt, hogy a cégek általában mennyire tudnak megfelelni ezeknek a várakozásoknak, jól jelzi, hogy bár a válaszadók kétharmada – ezen belül a Z generációsok háromnegyede – úgy gondolja, hogy a vállalatok tudnának fenntarthatóan működni, nagyjából ugyanennyien (62%) vélik úgy, hogy a vállalatokat valójában csak a profit érdekli, fenntarthatósági kezdeményezéseik pedig „látszatszemléletesek”. Még beszédesebb adat, hogy a legfiatalabbak 83%-a szerint a cégek nem fordítanak kellő figyelmet a fenntarthatóságra.

MI SZÁMÍT LEGINKÁBB A PÁLYAKEZDŐKNEK?

Ugyan a főbb mintázatokba a legfiatalabb, Z generációs válaszadók is illeszkednek, van néhány olyan szempont, amelyek számukra az átlagnál fontosabbak. Így körükben

A KUTATÁS

A SteiGen és az UniCredit 1000 fős reprezentatív online kérdőíves kutatás, valamint különböző lakóhelyű és generációjú fókusz-csoportos beszélgetések, illetve egyéni mélyinterjúk segítségével négy különböző generációnak (Babyboomer, X, Y, Z) a fenntarthatósághoz való viszonyát vizsgálta.

kiemelkedően magas (29%) az arra irányuló igény, hogy olyan munkahelyen dolgozzanak, amely irodájában vagy üzletében megújuló energiaforrást használ. Szintén az átlagnál magasabb (26%) említést érdemelt körükben az újrahasznosított vagy lebomló csomagolóanyagok használata, így vélhetően a cégek eldobható szóróanyagai sem arathatnak osztatlan népszerűséget a körükben. Az átlagnál szintén fontosabb a Z-seknek, hogy a cégek támogassák munkavállalóikat abban, hogy fenntarthatóbban éljenek – például azzal, hogy kerékpártarót biztosítanak a környezetbarát munkába járáshoz, valamint az is, hogy fenntarthatósággal kapcsolatos célokat, szervezeteket, programokat támogassanak.

Szintén fontos szempont, hogy a karrierjüket most kezdők milyen visszajelzést kapnak az Y generációsoktól, akik már megtalálták a helyüket a munka világában. Ezt a korcsoportot jellemzi az a szkepticizmus, amit a kutatás egyik résztvevője így

fogalmazott meg: „mi, munkavállalók rengeteget dolgozunk, a nagyvállalatok viszont nem abban érdekeltek, hogy megvédjék a földet, hanem a profit védelme mellett tesznek néha ezt-azt”.

MI TESZI HITELESSÉ AZ INTÉZKEDÉSEKET?

A vállalatok számára elengedhetetlen, hogy ez a rájuk nézve negatív vélekedés ne váljon általánossá – fenntarthatósági intézkedések ne csak a külvilág felé mutatott díszletek, hanem valós tartalommal bíró elvek és gyakorlatok legyenek. Ezt a cégek leginkább úgy segíthetik elő, ha rendszeresen felméri kollégáik fenntarthatósággal kapcsolatos igényeit, várakozásait, felkarolják a pozitív egyéni kezdeményezéseket, vezetőségükön keresztül pedig példát mutatnak minden munkavállalónak.

Így például fontos, hogy ha egy cég számúzi a PET-palackokat az irodájából, akkor azok a vezetői megbeszéléseken se kerüljenek elő. Az is motiválóan tud hatni, ha a munkába biciklizést vagy a használt mobiltelefonok gyűjtését egy-egy vezető is felkarolja, s akár az összes munkavállalóra kiterjedő ösztönzőket vezet be ezek népszerűsítésére. Ahogy a kutatás egyik résztvevője fogalmazott: fontos, hogy a fenntarthatósági intézkedések „közösségi élményt, a közösséghez tartozás érzését” adják, így a vállalaton belül korábban elszigetelten létező gyakorlatok erősíthetik az összetartozás érzését és a szervezeti identitást.

A harmonikus Magyarország kialakulásának hét pontja

A kormány hét pontba foglalta össze, hogy mit gondol a harmonikus növekedésről-gyapadásról, hogyan képzei el a harmonikus Magyarországot 2030-ra; ezek a környezetet, az előrelépés lehetőségét, a munka tiszteletét, az utódokat, a szépkorúakat, a pénzügyi stabilitást és a technológiát érintik – ismertette György László, az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) gazdaságstratégiáért és szabályozásért felelős államtitkára a Joint Venture Szövetség (JVSZ) 10. makrogazdasági konferenciáján.

1. Olyan országot képzelnek el, amelyben minden magyar azt látja, hogy az épített környezet fejlődik, a természetes környezet pedig megőrzi szépségét és tisztaságát; ez az első a hét pontból.

Az évtized végére a villamos energia 90 százalékát széndioxid-mentesen fogja előállítani az ország – mondta az államtitkár. A naperőmű kapacitás exponenciálisan növekszik, Paks II. pedig ki fogja váltani a régi atomerőművet, ez lesz a „villamos energia mix” két fő összetevője – tette hozzá. Beszélt arról is, hogy az EU által megcélzott 2030-as széndioxid-csökkentési tervhez képest jól áll az ország, 32 százalékkal csökkentette a kibocsátást 2019-re, a tervek megvalósulásával elérhetővé válik az 55 százalékos cél is.

Ami a hulladékgyűjtést illeti, az a terv, hogy 2030-ra a

háztartási hulladék 90 százaléka újrahasznosítva legyen, és az országot teljes egészében megtisztítsák az illegális szeméttől.

György László felhívta a figyelmet arra, hogy az egyetemi ökoszisztéma fejlesztésére 2600 milliárd forint áll rendelkezésre, aminek köszönhetően ez lesz „az elmúlt 650 év legnagyobb egyetemi fejlesztése Magyarországon”. Arra kérte a JVSZ tagvállalatait, hogy találják meg a földrajzilag és szakterületileg hozzájuk legközelebb eső egyetemi centrumot, és annak kuratóriumával működjenek együtt a fejlesztésekben.

2. Mindenki léphessen előre 2030-ig, a legalacsonyabb jövedelműektől kezdve a legmagasabbakig – ecsetelte az államtitkár. Szerinte a nyugati világ erre nem volt képes, az Egyesült Államokban például 40 év alatt ugyan a GDP megduplázódott, a reálbér-növekedés ugyanakkor mindössze 8 százalék volt – fejtette ki, utalva arra, hogy ezt sokan úgy értelmezik: a munka és a tudás becsülete odalett.

3. Annak a bizonyos „lépéshossznak” összhangban kell lennie a befektetett munkával, tudással és kockázatvállalási hajlandósággal – hívta fel a figyelmet György László a harmadik pontra. Arra is kitért, hogy 2010 után Magyarországon a nettó reálbérek gyorsabban növekedtek, mint a gazdaság, azaz jövedelem-úraelosztás történt. A kormány nem a gazdagoktól vett el és a szegényeknek adott, hanem a járadékvadászok kárára támogatta a munkát és a gyermeket vállalókat, azaz azokat, akik hozzájárulnak, hogy „fenntartható és harmonikus” legyen az ország.

4. Az utódokról való gondoskodást fontos elismerni, Magyarországon működik GDP-arányosan a legnagyobb ilyen támogatási rendszer a világon – mutatott rá az államtitkár. A kormány „a tömeges illegális migrációval szemben” azok támogatását választja, akik ebbe a kultúrába születtek bele – hangsúlyozta. Arra is kitért: ez nem jelenti azt, hogy a kormány ne könnyítette volna meg a külföldi munkaerő foglalkoztatását azon vállalatok számára, amelyek kellően vonzóak tudnak lenni a nemzetközi munkaerőpiacon.

5. A harmonikus ország azt is jelenti, hogy el kell ismerni a 5. végigdolgozott életet, a szépkorúakat be kell vonni a társadalomszervezésbe – folytatta az államtitkár.

6. György László előadásában kitért arra, hogy közpénzügyi szempontból stabil, kiszámítható környezet veszi körül a vállalatokat. Ha a kormány adósságot vállal, úgy fekteti be a pénzt, hogy az hasznot termeljen – emelte ki, példaként felhozva a tudományos parkokat, egyetemfejlesztéseket, szakképzési centrumokat, energetikai rendszereket és energiahatékonyságot.

7. „Olyan korban élünk, amikor a technológia kiváltja az emberi tevékenységet, ezért hoztunk létre egy rendkívül rugalmas felnőttképzési rendszert” – zárta előadását az államtitkár. Hozzátette, hogy maguk is „innováltak”: összekötötték a NAV adatbázisát és a felnőttképzési szisztéma adatszolgáltató rendszertét, így mérhetővé tették egyes képzések hatékonyságát – tudósít az MTI.

A munkavállalók nagy része hatékonynak tartja az otthonról történő munkavégzést

A COVID alaposan felforgatta a megszokott munkahelyi, munkavégzési normákat. Azzal, hogy az emberek home office-ba kényszerültek, a korábbtól eltérő kommunikációra, a kontroll és az önálló munkavégzés arányainak megváltoztatására, újfajta vezetői képességekre és kompetenciákra lett hirtelen szükség. Az ősz folyamán újra megnyíltak a munkahelyek és a munkavállalók, ha részlegesen is, de visszatértek az irodákba, ám ez a világ már nem az a világ, ahonnan elmentek. A Borealis Consulting felmérésében arra volt kíváncsi, hogy a munkavállalók hogyan értékelik a kialakult helyzetet, hatékonynak találják-e az otthoni munkavégzést, kapnak-e elegendő visszajelzést a munkájukról, illetve szerintük milyen új kompetenciákra lesz szükség a jövőben, és hogyan növelhető a szervezet hatékonysága. A felmérés nem reprezentatív.

A megkérdezettek 82%-a szerint számottevően meg fog változni a jövőben az irodai munkavégzés formája. Az elmúlt másfél év tapasztalatai alapján nem csodálkozhatunk azon, hogy ez az arány ilyen magas, hiszen az

emberek és a cégek is hozzászórtak ahhoz, hogy a munkafolyamatok egy része ma már az irodán kívül zajlik. Számos munkavállaló, amikor új munkahelyet keres, kifejezetten figyeli, hogy melyik cégnél heti hány napot lehet home office-ban

tölteni, és a fizetés mellett ez a másik lényeges meghatározója a döntésének. Úgy tűnik, a home office véglegesen bevonult a vállalati HR-esek eszköztárába.

Nagy kérdés, hogy mekkora az ott-

hon, a nem közvetlen vezetői felügyelet alatt végzett munka hatékonysága, mert első ránézésre úgy tűnhet, hogy az otthoni zavaró tényezők, a nagyobb szabadság a hatékonyság rovására mehet. Nos, a válaszadók háromnegyede véli úgy, hogy az otthoni munka hatékonysága semmivel sem marad alatta az irodában végzettének. Ez azt jelenti, hogy a belső motiváció a munkavállalókban erős, nem a vezetői szigor hatására végzik jól a munkájukat, és meg tudják teremteni otthon a nyugodt munkavégzéséhez szükséges körülményeket.

Ugyanakkor 72%-uk azt mondja, hogy a megváltozott körülmények között újra kell gondolni a teljesítményértékelést. Ez különösen annak fényében válik hangsúlyossá, hogy a válaszadók fele kevesebb visszajelzést kap a munkájáról, mint a járvány előtti időszakban.

Minden válság egyben lehetőség is, hiszen fellazulnak a korábban szilárdnak hitt viszonyok, és jelen esetben a home office miatt a munkavállalót az adott céghez kötő kapcsolatok is. Ha a megkérdezetteknek nem is a többsége, de mindenképpen számottevő kisebbsége, 39%-a, gondolkodott el határozottan azon, hogy ebben a helyzetben munka-

helyet kellene váltania, vagy saját vállalkozásba kellene kezdenie.

A home office, a vállalati közösségből való fizikai kiszakadás hatással van az információáramlásra, és ez a hatás nyilvánvalóan nem pozitív. A kutatásunk alátámasztotta ezt a hipotézist, hiszen a válaszadók 83%-ának az a véleménye, hogy az információáramlás hatékonysága és a kommunikációs csatornák nagymértékben változtak a pandémiás helyzet hatására.

A kérdőívet kitöltőktől azt is megkérdezték, hogy a pandémia és a technológiai változások nyomán szerintük a jövőben a munkavállalóknak milyen kompetenciákra, új képességekre lesz szükségük. Nem véletlen, hogy a felsorolt kompetenciák egy jelentékeny része a digitális valósághoz kapcsolódik.

A jövőben szükséges j képességek:

- Reziliencia
- Kreativitás
- Gyors tanulás
- Jó kommunikációs és problémamegoldási készség
- Online vezetés
- Önálló munkavégzés
- Kapcsolatépítési készség – a digitális

térben is

- IT ismeretek és a digitális platformok jobb ismerete

Végül arra voltak kíváncsiak, hogy a kérdőív kitöltői mit gondolnak, az új érában hogyan növelhető a munkavégzés, szélesebb értelemben a szervezet hatékonysága. Ebben a kérdéskörben a következő válaszok születtek:

- Vezetők szerepének újragondolása
- Hatékonyabb, kevesebb, rövidebb call
- Hibrid munkavégzés – irodai és home office napok egészséges ritmusa
- Szervezeti értékek kommunikálása
- Szervezeti célok pontosítása és egyéni szintre lebontása
- Csapatépítés, új típusú csapatmunka kialakítása
- Jobb digitális kommunikáció
- Szervezetfejlesztés

Összességében tehát a munkavállalók úgy gondolják, hogy a megváltozott körülmények között a jövőben számottevően meg fog változni az irodai munkavégzés formája is, új kompetenciákra lesz szükség, és a hatékonyság növelése érdekében számos változtatást kell eszközölni.

EU-javaslatok a megemelkedett energiaárak okozta helyzet kezelésére

Az Európai Bizottság intézkedéscsomagot mutatott be október 13-án a megemelkedett energiaárak okozta rendkívüli helyzet rövid és középtávú tagállami kezelésére. A javaslatok között jövedelemtámogatás, számlafizetések ideiglenes halasztása, valamint ideiglenes, célzott adócsökkentés biztosítása szerepel a kiszolgáltatott háztartások és vállalkozások számára.

Kadri Simson energiapolitikáért felelős uniós biztos a javaslat bemutatásakor elmondta, a jelenlegi, a téli időszak végéig biztosan magas szinten maradó energiaárak azonnali intézkedéseket követelnek, amelyek erősíteni fogják a gazdaságok jövőbeni ársokkokkal szembeni ellenállóképességét.

A bemutatott szöveg szerint az uniós bizottság rövid távon sürgősségi jövedelemtámogatás biztosítását javasolja a rászoruló fogyasztók számára, például utalványok révén. A tagállamoknak emellett lehetővé kellene tenniük a számlafizetések ideiglenes halasztását, illetve biztosítaniuk kellene a hálózatról való leválasztás elkerülését. Ideiglenes és célzott adócsökkentést kellene biztosítaniuk a kiszolgáltatott háztartások számára, a vállalatoknak pedig állami támogatást és célzott adócsökkentést kellene biztosítaniuk.

Középtávon, a szén-dioxid-mentes és rugalmas energiarendszer kialakítása érdekében az uniós bizottság a megújuló energiaforrásokba és az energiahatékonyság növelésébe való befektetések felgyorsítását, valamint az energiatároló-kapacitás fejlesztését javasolta, különösen a megújuló energiaforrások esetében. A brüsszeli testület továbbá fontosnak nevezte az ellátásbiztonság szabályozásának felülvizsgálatát az európai gáztárolókapacitás jobb kihasználása és működése érdekében, valamint közölték, hogy áttekintik a gázkészletek közös beszerzésének lehetséges előnyeit.

Az uniós bizottság emellett határokon átnyúló, regionális csoportok létrehozását is javasolja a gázellátás kockázatainak elemzésére, és a tagállamok megelőző és vészhelyzeti cselekvési tervei kidolgozásának támogatására. A testület szerint a fogyasztók számára lehetővé kell tenni, hogy az energiaszolgáltatók között szabadon választhassanak, adott esetben pedig szolgáltatót válthassanak.

Az uniós biztos sajtótájékoztatóján elmondta: az Európai Bizottság támogatni kívánja a megújuló energiaforrások használatát, valamint az energiahatékonyságot célzó

Kadri Simson,
az energiapolitikáért felelős
uniós biztos

„A jelenlegi, a téli időszak végéig biztosan magas szinten maradó energiaárak azonnali intézkedéseket követelnek”

beruházásokat. Áttekinti az energiatárolásra és a gázkészletek beszerzésére vonatkozó lehetséges intézkedéseket, valamint felméri a villamosenergia-piac helyzetét.

Kiemelte, a tiszta energiára való áttérést fel kell gyorsítani, ez jelenti a legjobb biztosítékot a jövőbeni áremelkedések ellen. „A megújuló energiaforrásokba és az energiahatékonyságba történő beruházások nemcsak csökkentik az importált fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséget, hanem megfizethetőbb nagykereskedelmi energiaárakat is biztosítanak, amelyek jobban ellenállnak a globális ellátási korlátoknak” – fogalmazott.

Szavai szerint az energiaellátás hiánya felhívta a figyelmet a tárolás fontosságára is az EU gázpiacának stabilitása szempontjából. Azt közölte, hogy az unió jelenleg az éves

gázfelhasználás több mint 20 százaléka esetében rendelkezik tárolókapacitással. A tagállami tárolókapacitás azonban eltérő, van olyan tagország, amelyik egyáltalán nem rendelkezik tároló létesítménnyel.

Kadri Simson végezetül kiemelte: a javasolt intézkedések segítenek időben reagálni a jelenlegi, kivételes, globális helyzet következményeként jelentkező energiaár-emelkedésre. Hozzájárulnak egy megfizethető, igazságos és fenntartható energiaátmenet-hoz Európában, valamint a nagyobb energifüggőség megszüntetéséhez. A bizottsági javaslatban szereplő intézkedéseket tavasszal, amikor az energiaellátás várhatóan stabilizálódik, illetve csökken az energiaigény, módosítani kell – ismerteti az MTI az uniós biztos tájékoztatóját.

Az EU zöldbefektetések finanszírozására 12 milliárd eurónyi kötvényt bocsátott ki

Az Európai Bizottság a koronavírus-járvány okozta helyreállítást támogató NextGenerationEU nevű programja keretében kötvényeket bocsátott ki 12 milliárd euró értékben, a kötvényekből befolyó összegek környezetkímélő, illetve a zöld átállást segítő kezdeményezések céljait szolgálják majd – tudósított az MTI az uniós bizottság döntéséről.

Johannes Hahn, a költségvetésért és az igazgatásért felelős uniós biztos közölte, a megvalósult kötvénykibocsátás a világ eddigi legnagyobb zöldkötvény-kibocsátása, ami jelentős lökést ad majd a pénzügyi piacoknak, valamint finanszírozza a koronavírus-járványból történő zöldebb kilábalást az Európai Unió egészében.

Tájékoztatása szerint a befektetők széles köre érdeklődött a kötvények iránt. A 2037. február 4-én lejáró, 15 éves kötvényt több mint 11-szer jegyezték túl, meghaladva a 135 milliárd eurót. Az uniós bizottság az idén összesen mintegy 80 milliárd euró értékben hosszú lejáratú kötvényeket, továbbá több tízmilliárd euró értékben rövid lejáratú uniós kincstárjegyeket tervez

kibocsátani. A zöldkötvény-kibocsátásból származó pénzeket az uniós helyreállítási eszköz keretében a zöld és fenntartható kiadások finanszírozására fordítják – tette hozzá.

Az Európai Bizottság szeptember elején hagyta jóvá az uniós zöldkötvény-kibocsátási keretet, megteremtve ezzel 250 milliárd euró értékű zöld kötvény tervezett kibocsátásának lehetőségét. A keretösszeg a koronavírus-járványt követő helyreállítást segítő Next Generation EU nevű csomag teljes értékű papír-kibocsátásának 30 százalékát teszi ki.

Minden tagállamnak a koronavírus-járványt követő gazdasági kilábalásra vonatkozó nemzeti terve szerinti összegek legalább 37 száza-

lékát éghajlat-politikai vonatkozású beruházásokra és reformokra kell fordítania. Több tagállam az előírtnál nagyobb mértékű ráfordításokat tervez.

A Next Generation EU nevű uniós alap finanszírozása érdekében az Európai Bizottság a tőkepiacokról fog 800 milliárd euró összegig terjedő forrást bevonni a 2026 végéig hátralévő időszakban. A keretből 385,2 milliárd euró kölcsönök, 421,5 milliárd euró pedig vissza nem térítendő támogatások formájában lesz elérhető a helyreállítási alap és az uniós költségvetés által finanszírozott más programok keretében. Ez évente átlagosan mintegy 150 milliárd euró összegű hitelfelvételi volument jelent – írja az MTI.

Az atomenergia zöld energiaforrásként való elismerésére kérték Brüsszelt

Tíz uniós tagország, köztük Magyarország az Európai Bizottságnak címzett levelében arra szólította fel Brüsszelt, hogy az atomenergiát sorolja az alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiaforrások közé, és ezzel váljon az unió éghajlat-semlegesség megvalósítását célzó zöld programjának részévé – közölte az Euronews című brüsszeli hírportál.

Az Euronews információi szerint a francia kezdeményezéshez csatlakozott tagországok levelükben az Európai Uniót is érintő jelenlegi energiaválságra hivatkozva aláhúzták: az atomenergia „kulcsfontosságú és megfizethető, stabil és független energiaforrás”, amely megvédi az uniós fogyasztókat az árak ingadozásának való kitétségtől.

A levelet a kezdeményező Franciaország mellett Magyarország, Bulgária, Horvátország, Csehország, Finnország, Lengyelország, Szlovákia, Szlovénia és Románia írta alá, az országok többségének az atomenergia a nemzeti energiaszerkezetük részét képezi – közölte a hírportál.

„Az energiaárak emelkedése megmutatta, mennyire fontos, hogy a lehető leg-

gyorsabban csökkentsük az unión kívüli országoktól való energiafüggőségünket” – húzták alá a levél aláírói. Arra hívták fel a figyelmet, hogy az ellátási nehézségek okozta feszültségek egyre gyakoribbá válhatnak világszerte, ami az energiakínálat diverzifikálását teszi szükségessé Európában. Az Európai Uniónak nem szabad növelnie az Európán kívüli energiainporttól való függőségét – figyelmeztettek.

A hírportál cikke kitért arra is, hogy az atomerőművek az Európai Unióban termelt villamos energia több mint 26 százalékát állítják elő. Az unióban felhasznált földgáznak több mint 90 százaléka külföldi importból származik, az uniós tagállamok fő földgázforrása Oroszország – ismerteti az MTI a Euronews információját.

Elfogadták a megújított kék kártya irányelvet

Az Európai Unió Tanácsa elfogadta a magasan képzett, unión kívüli munkavállalók európai alkalmazását lehetővé tevő, megújított kék kártya irányelvet, ami uniós remények szerint segít az egyes kulcságazatokban tapasztalható munkaerőhiány csökkentésében.

Az Európai Unió egészére kiterjedő átdolgozott rendszer célja, hogy magasan képzett munkavállalókat vonzzon Európába, különösen a szakemberhiánnyal küzdő ágazatokban.

A frissített szabályok értelmében az unión kívüli országokból érkező jelentkezőknek munkaszerződést vagy legalább hat hónapig érvényes munkáltatói ajánlatot kell bemutatniuk, illetve bizonyítaniuk kell a végzettségüket vagy szakmai tudásukat, a jelenleg érvényes egyéves szerződés vagy egy évig érvényes ajánlat helyett. A nemzetközi védelemre jogosultak is jelentkezhetnek kék kártyáért. Bizonyos típusú szakmai

tudást megfelelő munkatapasztalattal is igazolni lehet majd, például olyan területeken, mint az informatikai vagy kommunikációs technológia.

Az uniós kék kártya birtokosai a kártyát kiadó országban eltöltött legalább egy év után szabadon átköltözhetnek egy

másik tagországba. Gyorsabb lesz a családregyesítési folyamat, és a családtagok is gyorsabban elkezdhetnek dolgozni. Az új szabályok továbbá számos olyan rendelkezést is bevezetnek, amelyek biztosítják az egyenlő versenyfeltételeket annak érdekében, hogy az újonnan érkezett uniós kék kártyával rendelkezők, valamint családtagjaik ne kerüljenek hátrányba a nemzeti engedélyekkel rendelkező munkavállalókhöz képest.

Az Európai Unió Tanácsának jóváhagyását követően a tagállamoknak két év áll rendelkezésre ahhoz, hogy saját jogszabályait összhangba hozzák az irányelvel – ismerteti a döntést az MTI.

VÁLTOZÁS KELLETT

Az uniós kék kártyáról szóló irányelv 2009 óta volt érvényben. Az EU szerint a rendszer azért szorult reformra, mert nem vonzott eleghető munkaerőt Európába.

2024 végéig marad az adóügyi könnyítés

Az Európai Unió két ügyben is elfogadta a magyar kormány adóügyi érveit, így továbbra is visszaigényelhető az áfa fele a bérelt autóknál, és biztosított marad a tisztességes vállalkozások és költségvetés védelme a fizetésektelen cégekkel szemben is – tájékoztatta az MTI-t Izer Norbert államtitkár.

A Pénzügyminisztérium adóügyiért felelős államtitkára elmondta, hogy mintegy 100 ezer céges autót érinthet az a kedvező szabály, amelyről az Európai Unió Tanácsa döntött Brüsszelben. Az áfa felének visszaigénylése révén a vállalkozások nemcsak az adón spórolnak, hanem jelentős mértékben csökkenthetik bürokratikus terheiket – emelte ki Izer Norbert.

2018 végéig nagyon sok energiát igényelt, hogy folyamatosan, pontosan nyilván tartsa az adott vállalkozás az autóval kapcsolatos céges és magánhasználatot – magyarázta. Sikerült elérni, hogy Magyarországon 2019-ben hatályba léphessen egy komoly adminisztrációs könnyítés, amely megengedte a lízingbe vevőknek, hogy amennyiben van üzleti használat, akkor csak magát az üzleti használat tén-

nyét kell egyszer igazolni, egyéb adminisztrációra nincs szükség és a havi bérelti díj áfájának az 50 százaléka automatikusan levonható – részletezte. „A célunk a már kiharcolt adóügyi könnyítés megtartása volt” – fogalmazott Izer Norbert, hozzátéve, hogy ezt sikerült is elérni: a szabály alkalmazását 2024. december 31-ig meghosszabbította a brüsszeli testület.

Az államtitkár kitért a Tanács másik döntésére, amely fontos szerepet játszhat a gazdaság további fehéritésében is, megjegyezve, hogy az Európai Unióban már évek óta elismerik a gazdaságfehéritésben elért magyar eredményeket. Az adóelkerülés radikális csökkentése nagyrészt az olyan online eszközöknek köszönhető, mint például a pénztárgép, az eáér vagy az online számla; azonban ezek a fizetésektelen helyzetben lévő adózók

esetében nem elégségesek. Ezért fontos lépés az adóelkerülés elleni küzdelemben az, hogy a Tanács 2024. december 31-ig meghosszabbította a fizetésektelen helyzetben lévő adózókra (jellemzően a felszámolás és csődeljárás alatt állókra) vonatkozó áfaelszámolási szabályokat – mondta Izer Norbert. A fizetésektelen cégek helyett a vevő fizeti be az áfát akkor, ha 100 ezer forintnál drágább terméket értékesít, vagy szolgáltatást nyújt. Esetükben a fordított adózás a biztosíték arra, hogy a fizetendő áfa beérkezik a költségvetésbe – magyarázta.

A magyar derogáció meghosszabbítására irányuló kérelmet jóváhagyó tanácsi végrehajtási határozatok az Európai Unió Hivatalos Lapjának október 12-i, L360-as számában érhetőek el – idézi az MTI az államtitkárt.

Az EU frissítette az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek jegyzékét

Az uniós pénzügyminisztereket tömörítő tanács (Ecofin) luxembourgi ülését követően közölte: a három felsorolt ország, illetve terület már a közösen kitűzött határidő előtt sikeresen végrehajtotta mindazokat a reformokat, amelyek szükségesek a jó adóügyi kormányzás uniós elveinek való megfeleléshez.

A listán Vanuatu, Szamoa, az Egyesült Államok fennhatósága alatt álló Amerikai Szamoa, Trinidad és Tobago, Palau, Panama, Guam, Fiji (Fidzsi-szigetek), valamint a Virgin-szigetek szerepel, mert a tanács indoklása szerint ezek a joghatóságok nem hajtották végre azokat az adóreformokat, amelyekre kötelezettséget vállaltak.

A jegyzék azokat az országokat, illetve területeket tartalmazza, amelyek nem folytatnak konstruktív párbeszédet az EU-val az adóügyi irányításról, vagy pedig nem teljesítik határidőre az uniós kritériumoknak való megfeleléshez szükséges reformok végrehajtására tett vállalásaikat.

Azok az országok, illetve területek, amelyek még nem

felelnek meg az összes nemzetközi adóügyi standardnak, de kötelezettséget vállaltak reformok végrehajtására, együttműködőnek minősülnek, és az aktuális helyzet áttekintéséről szóló külön dokumentumban szerepelnek.

Ezekkel összefüggésben a tanács arról tájékoztatott, hogy Costa Rica, Hongkong, Malajzia, Észak-Macedónia, Katar és Uruguay még nem felelnek meg az összes nemzetközi adózási szabványnak, de elkötelezték magukat az adóügyi jó kormányzás elveinek végrehajtása mellett. Ausztrália, Svájc és a Maldív-szigetek minden adóügyi kötelezettségét teljesítette, ezért ezeket az országokat el kell távolítani a dokumentumból. Emellett emlékeztettek: a legutóbbi, februári felülvizsgálat alkalmával a tanács felkérte Törökországot, hogy hárítsa el az adóügyi információcsere akadályait és aktiválja automatikus információcsere-kapcsolatát mind a 27 uniós tagállammal. Annak ellenére, hogy azóta számos előrelépés történt, további intézkedésekre van szükség Ankara részéről – tették hozzá. MTI

Jó üzlet lehet a forma művészete

Az ipari formatervezést – szintűgy a szélesebben átfogó értelemben használt dizájnt – az teszi hasznos eszközzé az ártermelésben és a versenyben, hogy jelentős értéket tud teremteni. Javíthatja a termékek piaci versenyképességét, a kelendőségüket, s ezek által az értékesítésükkel elérhető hasznot és piaci pozíciókat. Ennek érdekében azok sokféle funkcióját formálja, fejleszti, különösen ergonómiai jellemzőiket, esztétikai értéküket, karakteres megjelenésüket, megkülönböztető képességüket. Tökéletesen érvényes ez a szó szerinti termékeken túl lényegében minden, mesterségesen létrehozott látványelemre, betűtípustól az épített környezetig.

A formatervezésnek igen nagy szerepe van a piaci szereplők arculatának formálásában is, az arculat pedig ugyancsak nagy jelentőséggel bír a versenyképességben.

Különösen fontos alkalmazási területe olyan termékek előállítása, amelyek látványosan hirdetik, hogy gazdájuk a magas presztízű körökhöz tartozik. Minden tárgyunk, eszközünk, amelyet mások látnak, betölthet ilyen funkciót, a szemüvegtől a luxusautóig és tovább.

S főhajtással Steve Jobsnak és munkatársának, Jony Ive-nak: modern elektronikus kutyüink kezelőfelületének használhatóságában döntő szerepe van a dizájnnak.

A könyv kiadójának ismertetőjéből: „Mindenkinek érdemes elolvasnia, akit érdekel a XX. század formatervezése. Milyen alapvető mozgalmakat ismerünk? Milyen stílusjegyek különböztetik meg az egyes korszakokat? Kik a kulcsszemélyiségek? A könyv mindezekre választ ad, és részleteiben mutatja be a XX. századra jellemző formatervezési mozgalmakat. Az eligazodásban négy időrendi táblázat is segítséget nyújt, melyekben megtaláljuk a mozgalmakat, a jelentősebb eseményeket, az egyes alkotókat és alkotásaikat. A kulcsszereplők, a nemzetközi változatok és a meghatározó jellemzők felsorolása szintén hozzájárul a gyors eligazodáshoz. Az ipari formatervezéstől és a grafikától a művészetig és az építészetig terjedő gazdag, egyedülálló képanyag feltárja az egyes stílusok kialakulásának sajátosságait, és azok napjaink formatervezésére gyakorolt hatását.”

A szerző, Bhaskaran kiemeli: „A design a XXI. század globális jelenségévé vált. Akár kom-

Lakshmi Bhaskaran

A FORMA MŰVÉSZETE
Mozgalmak és stílusok hatása a kortárs formatervezésre

Scolar Kiadó –
Scolar Design, 2021
(Változatlan utánnomás)

munikációs vagy kifejezési eszközként, akár egy új közönség megnyerésére vagy a régi ösztönzésére használják, a formatervezés állandóan megújuló lehetőségeket biztosít egy olyan világban, ahol a túl sok sem lehet elég. *(Gyakorlatiasra fogva: olyan termékeket képes előállítani, amelyek még túltelített piacon is eladhatók! – OP)* E könyv a történelmi és kortárs formatervezés különböző területeiről – az ipari formatervezéstől a bútortól, a grafikai, képzőművészeti és építészeti tervezésig – származó példáival kiváló forrásként szolgálhat formatervezők, diákok és a formatervezés iránt érdeklődők számára. Oldalain a XX. századot meghatározó alapvető formatervezési mozgalmakat és stílusokat igyekszünk feltárni. Az egyes fejezetek nem csupán az adott stílusok fejlődését mutatják be, hanem azt is, hogy ezek hogyan alkalmazhatóak a mai design területén. Ezen felül a gyors tájékozódás érdekében kiemeltük minden stílus főbb alkotóit és ismérveit is.”

A gazdagon illusztrált áttekintés a formatervezés mozgalmainak és stílusirányzatainak meglepően gazdag és sokszínű változatosságát mutatja be. Az ősforrás, az Arts and Crafts-mozgalom és a két nagy stílus, az itt több néven több irányzattal szereplő szecesszió, s az Art Deco mellett, a rövid fejezetek további harminchatot mutatnak be. Egységes tagolásuk:

- Származási hely
- Legfőbb stílusjegyek
- Alapvető tudnivalók
- Lásd még
- Utóhatás.

Dr. Osman Péter